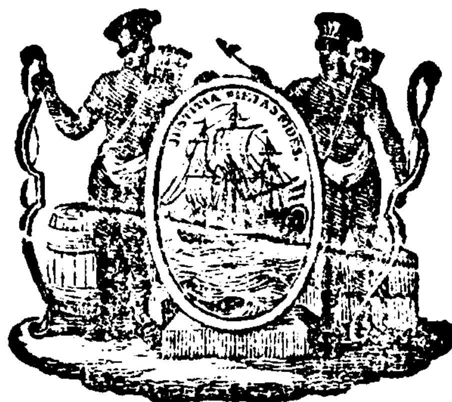
N°. 99. A°. 1834.

VRIJDAG, DEN 12den DECEMBER.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 9 *December* 1834.

BERIGT VOOR ZEEVARENDEN.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ter verkenning van de rivier *Suriname* zijn gelegd twee ijzeren boeijen en twee gekoperde tonnen, volgens de navolgende door den Kapitein ter Zee Kommandant van Zijner Majesteits Eskader op de W. I. Station, welke zich met de legging dier verkenningsteekenen heeft belast, aan den Gouverneur Generaal ingeleverde beschrijving, welke alhier wordt geinsereerd, als:

» De ingang der rivier *Suriname* is thans » met vier boeijen, aan de loefzijde van het » vaarwater gelegen, afgebakend.

» Van deze zijn de twee buitenste of » N°. 1 en 2 ijzeren boten, in welke eene » vijf en twintig voet lange mast staat, » welkers top met eene groote koperen » Nederlandsche vlag, onder welke eene » globe van band cirkel, vijf voeten middel- » lijn hebbende, is voorzien.

» De twee binnenste of N°. 3 en 4 zijn » gewone gekoperde tonnen boeijen.

» Dezelve zijn geplaatst als volgt:

» N°. 1. In groote drie vademen afgaande » grond op 6° 7' 30' Noorder breedte; heb- » bende *Braamspunt* Zuiden 30° Oost, op » drie mijlen afstand van zich.

» Deze boei op eene uitgestrekte zacht » glooijende vlakte liggende, behoeft in » geen geval. na aangenomen te worden, » dezelve dient voornamelijk, om Schepen, » welke buiten de modderbank om de Oost » vandaan komen, eene vaste peiling op » *Braamspunt* en de volgende boeijen te » geven.

» N°. 2. Ligt in twee vademen Zuiden » 15° West op circa 1½ mijl afstand van » N°. 1.

» Van N°. 1 tot N°. 2 is de grond zeer » vlak opgaande. Men vindt bij het inko- » men der rivier dwars over, op die hoogte, » weinig of geen meer water.

» Bij een dezer boeijen zijnde, kan men » met tamelijk helder weer, de andere » zien.

» Van N°. 2 peilt men *Bramspunt* in het » Zuiden 35° Oost en N°. 3 of de buitenste » tonnen boei in het Zuiden 21° Oost. — » Van N° 2 zal men, van een tamelijk » hoog Schip, de boei N°. 3 zien, anders » dezelve zeer spoedig in 't zigt loopen.

» N°. 3. Ligt in 2½ vadem, bewesten de » punt van de zich Noord Westelijk van » *Braamspunt* uitstrekkende zandbanken. » Van daar peilt men den oostelijkst zigtbare » hoek van het land Noorden 74° Oost.

» *Braamspunt* Zuiden 61° Oost en

» N°. 4 Of de bovenste Zuid 59° Oost.

» N°. 4. Deze ligt van den Zuidkant digt » tegen de zandbanken, in drie vademen » water, hebbende *Braamspunt* in het » Noorden 45° Oost. Aan de Westkant van » deze ton is eene Kuil, waarin met laag » water 3½ vadem staan blijft, en derhalve » goede ankerplaats oplevert voor Schepen » welke aldaar op gelegenheid van wind of » getij, tot voortzetting der reize, moeten » wachten.

» Om genoegzame diepte voor zware » Schepen en behoorlijke hoogte in het » vaarwater te houden, is het dienstig de » koersen naar de strekking dezer boeijen » in te rigten, altijd opletende, dat de » vloed stroom sterk meer en de ebbe soms » opzet welk laatste altijd plaats heeft » zoo lang men de zandbanken of de tonnen » daarbij gelegen, niet voorbij is, vallende » de stroom meestal dwars over de zand- » banken heen.

» Alle diepten in deze vermeld, zijn van » laag water met Nieuwe en Volle Maan, » rijzende het water als dan 9 à 10 voeten. » terwijl in de kwartieren de ebbe niet zoo » laag afloopt doch de vloed ook slechts » 5½ a 6 voeten vermeerdering geeft.

» De *peilingen* zijn alle volgens het mis » wijzend kompas.

» Die op de hoeken van het land zijn » van geene doorgaande zekerheid, dewijl » nagenoeg met iederen spring, de afspoeling » van de punten kan worden waargenomen."

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 10 *December* 1834.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor de na te melden Slaven, te weten:

Van Mr. G. A. VAN DER MEE, voor den Slaaf *Hendrik*, door hem van nu wijlen Q. G. PICHOT, op voorwaarde van vrijdom verkregen.

Van M M. KERSTER, voor de Slaven *Lisette* en *Elisabeth*, hem in eigendom toebehoorende — en.

Van JAN DEL PRADO, voor den Slaaf *Wimpie*, hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

POSTKANTOOR.

Tot narigt van het Publiek dient, dat Z. M. Korvet ALLAS, gecommandeerd door den Kapt. ter Zee, D. FUIJS, de reis naar *Curaçao*, over de Eilanden *St Eustatius* en *St. Martin*, op den 14den dezer zal aanvangen, en dat de Brievenzakken voor gemelde Eilanden, op Zaturdag den *der-tienden* dezer, des middags ten *een* uur, zullen worden gesloten.

Paramaribo, den 10 December 1834.

De Tweede Commies ter Gouvernements Secretarij, belast met de waarneming der Posterij,
A. P. TIRION.

PARAMARIBO, *den* 9 *December* 1834.

De *Tweede Luitenant bij het Bataillon Jagers N°. 27*, BONN, in Garnizoen te *Curaçao*, krachtens eene dispositie van den Heer Gezaghebber van *Curaçao* en onderhoorige Eilanden, dd. 8 October 1834, N° 534, sedert den 10den October d. j., aangenomen hebbende den voornaam van *THEODORUS*.

Zoo heeft Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal, bij Gouvernements-order van gister, n°. 258, in voormelde dispositie berust, met magtiging op voornoemd Officier, om zijnen ontvangen en bij de geboorte ontvangen voornaam van ZADOK te veranderen in dien van THEODORUS, en zich alzoo voortaan te schrijven en te onderteekenen THEODORUS BONN, met last op den ondergeteekenden om deze voornaamsmutatie in de *Surinaamsche Couranten*, publiek te maken.

Aan welken last de ondergeteekende door deze de Eer heeft te voldoen.

De Eerste Luitenant Adjudant,
R. H. ESSER.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen, tot en met den 4 den October 11.

Nederlanden.

HAARLEM, 2 October. Eerstdaags zal er eene belangrijke verbetering ingevoerd worden in de kustverlichting te Egmond aan Zee, bestaande daarin, dat de *twee oude steenkoolvuren* vervangen worden door *twee tot laande, gelijkelijk helder doorbrandende, lenticulaire lamplichten;* staande deze lichten op expres daartoe gebouwde torens: het *noordelijkste* licht hoog 36,6 el; het *zuidelijkste* licht hoog 38,4 el, boven den waterspiegel van het gewoon hoog water verheven, en verwijderd van elkander 310 nederlandsche ellen, in de strekking nagenoeg van n. n. w. ½ w. z. z. o. ½ o. per compas, op welke streek dezelve in of over elkander zullen staan.

Zullende deze lichten gezien kunnen worden op eenen afstand van 4½ a 5 uitgezeene mijlen, minder of meerder en der hoogte, op welke de waarnemer zich geplaatst vindt.

Frankrijk.

PARIJS, 29 September. Heden zijn de prijzen der spaansche fondsen aanmerkelijk gerezen, inzonderheid die der zoogenaamde koninklijke leeningen. Deze rijzing bedraagt 16 ten honderd voor de obligatien *Guebhart*, en 4 ten honderd voor de perpetuelen, doch slechts een half ten honderd voor de obligatien der Cortes.

Naar men verneemt, is deze rijzing toe te schrijven aan den inhoud van het navolgende telegrafische berigt, hetwelk ter beurze is aangeslagen en denkelijk op heden van Bajonne zal zijn overgebragt: »De kamer der procuradores (gedeputeerden), op gisteren de beraadslaging over de buitenlandsche schulden hebbende gesloten, heeft heden, met eene meerderheid van 63 tegen 47 stemmen het eerste artikel van het ontwerp van het gouvernement (het ontwerp van den minister *Toreno*) aangenomen, aldus luidende: *Al de schulden door het bewind in het buitenland aangegaan, in verscheidene tijdperken, en inzonderheid de leeningen zoowel als na het jaar 1823, worden erkend als schulden van den Staat.*"

Het voorstel van den minister *Toreno*, in zoo verre hetzelve het beginsel betreft, wat de erkenning aangaat, geen onderscheid te maken tusschen de schulden, is alzoo aangenomen. De oppositie is echter, gelijk uit de verhouding der stemmen zal blijken, belangrijk, en het zal als nu te bezien staan, of het spaansche ministerie van de kamer der gedeputeerden zal kunnen verkrijgen, om van al deze schulden de bedongene renten te betalen, en zoo neen, tot hoe verre de reductie zal gaan; of die reductie gelijkelijk op al de onderscheidene soorten der schuld zal drukken, en op welke wijze de spaansche regering op goede gronden in de rentebetaling zal kunnen voorzien.

De monarchalen geven geene bijzonderheden op ten aanzien van de krijgsverrigtingen in Navarre. Zij bepalen zich tot de vermelding, dat de troepen der Koningin afgemat zijn; — dat zij ontzenuwd worden, en hunne opperhoofden van verraad beginnen te beschuldigen. Het bevestigt zich, dat *Rodil*, die den opstand niet heeft kunnen dempen, en een nederlaag, zoude hebben moeten dempen, doch onder welks bevelhebberschap dezelve eene nieuwe uitbreiding heeft erlangd, terug wordt geroepen, en dat de partij der Koningin hare toevlugt heeft genomen tot den generaal *Mina*, om den eerstgenoemden te vervangen. Berigten van gouvernements wege bekend gemaakt, melden, dat *Mina*, ofschoon ongesteld, zich dadelijk bereid heeft verklaard, om aan de bevelen der Koningin te voldoen. *Rodil* schijnt geheel van het tooneel van den oorlog te zullen worden verwijderd; immers er is ook een nieuwe Onderkoning van Navarre benoemd. — Het spaansche leger van het noorden zal in twee corpsen worden verdeeld. Het eerste, hetwelk alleen voor Navarre bestemd is, zal onder de bevelen van *Mina* worden gesteld. Het tweede zal worden gecommandeerd door den generaal *Osma*, en is bestemd om in Alava, Guypuscoa en Biscaije te ageren. — *Mina* is steeds voorgedragen als een vinnige tegenstander van eene vreemde tusschenkomst in de spaansche aangelegenheden, maar tevens als een voorstander van revolutionaire maatregelen, ten einde het constitutioneel bewind te doen zegepralen.

De telegrafische depeches uit Bajonne, welke het bewind gisteren avond heeft bekend gemaakt, behelzen de navolgende bijzonderheden: »Den 24sten zijn de generaals *Lorenzo* te Sarrias, en *Cordova* te Beato aangekomen, terwijl *Rodil* de troepen van *Zumalacarreguy* aan de oostzijde (van Navarre) in het oog bleef houden. — De junta der Carlisten bevindt zich te Leeroz, en *D. Carlos* heeft zich weder opgeruimd in Navarre begeven."

De spaansche ministers zijn buiverig, om de burgerwachten te wapenen. De van Madrid heeft eene andere organisatie erlangd. Zij heeft schoorvoetende verordening, en de generaal *Quesada* heeft een hoogen toon willen voeren, uitgejouwd.

Slechte geest der jeugd in *Frankrijk.*

Het *Journal des Debats* heeft, ter gelegenheid eener aanprijzing van de oprigting van eenen leerstoel voor constitutioneel regt, de met te versmoren jammerkreet over den heerschenden slechten geest bij jongelieden, daarop aldus geantwoord: »Wij hebben meermalen klagten gehoord over den slechten geest der jeugd; die klagten zijn, volgens ons oordeel, overdreven; doch zoo zij al waar waren, aan wie moet het verweten worden dat de jeugd met eenen slechten geest behebt is? Wat heeft men gedaan om haar eenen goeden te geven? Met welke middelen heeft *men* getracht, om de uitwerkselen der openlijke politieke beringen der drukpers tegen te gaan? Welke denkbeelden heeft men tegenover de hare gesteld? Hoe heeft men ze wederlegd? Men vordert van de jeugd dat zij met beteren geest bezield zijn, zij kunnen antwoorden: Geeft ons de middelen om dien te hebben; onderwerpt ons niet bij uitsluiting van alle ander aan een enkel onderwijs. Draagt zorg dat er tegenspraak zij, opdat wij eerst kunnen weifelen en vervolgens kiezen, ieder volgens ons geweten en onze verstandelijke vermogens!" Ziedaar het beginsel dat men nu openlijk belijdt! Eerst openden wij onze oogen niet te gelooven; maar toch vinden wij die leeringen in een fransch dagblad, erkend orgaan der ministeriele gevoelens! Ja het is de taal der omwentelingskinderen, opgevoed in de milde school van een zuiver Liberalismus! Als het kwaad is geboren, en deszelfs uitwerkselen niet kunnen gekoesterd worden, wordt de schuld van zich afgeschoven; men vergeet dat men zelfs het verderfelijk zaad heeft gestrooid; en men schrijft aan de afwezigheid van het goede, hetwelk men het eerst verdreven heeft, toe, eene verdorvenheid welke men zelf heeft bevorderd: om ten laatste aan eene onervarene en ligt ontvlambare jeugd de keuze te laten, tusschen het moeijelijke pad der deugd en den bebloemden breeden weg des verderfs!!!

Het verval der zedelijkheid wordt in Frankrijk hoe langs hoe meer zigtbaar, en de luide klagten die daarover opstijgen kunnen niet als ongegrond worden veronachtzaamd! De leer welke hier in het staatkundige gepredikt wordt, is in het zedelijke en godsdienstige reeds over lang met de daad te gelijk in werking gebragt: een oog geslagen op den staat der hedendaagsche fransche letterkunde op de wijze van betrachting der Godsdienstige voorschriften, op het steeds toenemend getal zelfmoorden, meestal gepleegd door jeugdige menschen bij den aanvang hunner maatschappelijken levens, veelal veroorzaakt door walging in het leven, of teleurstelling in trotsch gevormde plannen, — zal volligend bewijzen, dat wij niet te veel gezegd hebben.

Men verwondert zich over den slechten geest der jeugd, en *vraagt wat men gedaan heeft, om haar eenen goeden te bezorgen.* Doch kan er verwondering bestaan, tenzij deze, dat het kwaad nog niet meer algemeen verspreid, nog niet dieper ingeworteld is? Kan er wel verwondering bestaan, als men het ontwerp der jeugd nagaat, als men dien overvloed ziet van slechte boeken over alle soorten van ontwerp, welke de jeugd zoude kunnen verleiden? Doch wat meer zegt, zoude eene achtervolgende reeks van schandelijkheden van openlijke verachting der goede trouw, bij het steeds prikkelen der ijdelheid en het vertoonen van de aankweeking van deugdzame beginselen: zouden slechte voorbeelden, welke zij zoo in het zedekundige, godsdienstige als staatkundige gedurig voor oogen hebben, de jeugdige harten niet nog meer verderven? Kan bij de overdenking van dit alles, de beantwoording der vraag nog wel twijfelachtig wezen: *op wie het verwijt vallen moet, dat de jeugd behebt is met eenen slechten geest?* De waarheid spreekt veel luider, dan alle sophistische redeneringen, welke haar niet kunnen tegenstreven. Het is aan de zoogenaamde Verlichting, wonder van het zoo hoog uitgevent Liberalismus te danken, dat er leeringen verspreid zijn, welke het bederf en den dood met zich voeren: deze zijn de bittere vruchten van al die schijnschoone leeringen, waarmede eene edel noodige onergdenkende jeugd is verbijsterd geworden en ten val gebragt. Wie zal eenen reinen uit eenen onreinen voortbrengen? Wie zal het kwade in het jeugdig gemoed trachten te overwinnen en het goede raad, liefde tot deugd, voor orde, voor regt, eerbied boven al voor God en zijne dienst (dat is naleving en betrachting der Christelijke voorschriften) daarin strooijen en bij het ontwikkelen en opwassen voor verstikken of verbranden door het booze ingeschapene bewaren? Indien geene liefde volle, deugdzame, echt Christelijke opvoeding aan de jeugd ten deele valt? En hoe zal die kunnen gevoeden worden, waar die beginselen dagelijks worden verontachtzaamd, neen, veracht en bespot? Daar is nog eene an-

dere zedekunde, dan die van de Christelijke leer uitgaat; zij is die van het Liberalismus. Wij lasteren niet; dat men de vruchten ter toetse brenge voor de vierschaar van het geweten; daar zal men zien, dat eigenbaat, die de Evangelieleer verbannen is, het roersel is van alle handelingen der nieuwere leeringen, als men tot het wezen der zaken doordringt. — *Wat heeft men gedaan om de jeugd eenen goeden geest te geven?* Wij erkennen het, niets, volstrekt niets; maar wel alles, om het kwade aan te prijzen, als het middel om tot rijkdom en grootheid te geraken. Hoe beschamend is echter die uitspraak; eene bekentenis gevloeid uit de pen van een Fransch ministerieel dagblad!

Zal dan het kwaad verholpen worden met de oprigting eener leerschool voor het Constitutionele regt? Zal deze de werking der drukpers tegengaan, paal en perk stellen? Men had den stroom door dammen moeten betoomen, eer het getijde van den springvloed maakte. Men moet de opvoeding verbeteren niet alleen, men moet ze geheel en al veranderen; het is het hart dat opgevoed moet worden, eer dat de geest met wetenschappen wordt opgevuld; want als het hart ledig is, dan zullen de wetenschappen eer verderf dan voordeel aanbrengen. Dit nu moge men wel wat onderwetten geredeneerd achten: doch wij schrijven in de overtuiging onzes harten en onzes verstands; omdat de ervaring ons bedroefd heeft leeren zijn in de omhelzing of aanprediking van schijnschoone nieuwe leeringen; en omdat de leer der zoogenaamde middelbare beginselen te veel verderf over de maatschappij heeft aangebragt, om het wel in geene schale goede daartegen te doen opwegen. Wij leeren dus, vliedt nieuwigheden; neemt ze niet aan, eer ge ze van alle zijden onderzocht en beproefd te hebben, en leert u toch spiegelen aan anderen. Laat u niet verblinden door treffende voorstellen, door trotsche gedachtenbeelden, door schitterenden woordenpraal; maar neemt de kern der leeringen, en verwerpt die als gij dezelve onzuiver of onnuttig bevindt. Vergeet niet dat de waarheid een schamel kleed draagt, en moet opgezocht worden, dewijl zij het ijdele der wereld schuwt; vergeet niet dat de verlichting weldadig werken moet, en dat zij anders geene wezenlijke verlichting is; dat ware verlichting het hart beschaaft, de zeden verbetert, en den geest verlicht; opdat het goede heilzame vruchten voortbrengen. Onderzoekt dat de uitwerkselen; en gebruikt voor toetssteen uw verlicht geweten.

Men wil de jeugd, die zoo ligt verleidelijke, zóó onervarene jeugd, onderscheidene leeringen laten voorprediken, *opdat die jeugd kieze in geweten en met verstand!* maar welk zal dat geweten zijn, als het zedelijk beginsel niet, van de eerste tijden af aan, is aangekweekt; want alhoewel het waar is, dat de zedewet geschreven is in het gemoed van elken mensch, zoo verkrijgt deze, door opvoeding en slechte voorbeelden, zoodanige verkeerde wijzigingen en geeft zulke valsche denkbeelden aan, dat bij laatste de jeugd reeds op het dwaalspoor is, eer zij nog tot de jaren der keuze geraakt. Zal men, zonder een duidelijk begrip, en een vaste wil om het begrepene te betrachten, wel deugdzaam kunnen zijn en blijven? En kan, zonder betrachting der zedekunde, de keuze wel juist bepaald worden, hoe men in staatkundige zaken moet denken en handelen? Ach, dat men toch geene dwaasheden meer beging; door hen, die nog het onderwijs des harten behoeven, ongewapend in de doolhoven der staatkundige wereld te zenden, waar men zóó ligt dreigt te verdwalen, indien men al niet spoedig, van misstap tot misstap, eindelijk tot misdaad vervalt. Laat ons toezien, dat het kwaad in ons Vaderland niet wortele, als het onervarenen verblinden mogt, en ons vriend en vijand waar toewende toeroepen: Vergeet den Nederlandschen adelbrief niet: VIRTUS NOBILITAT; deze alleen is de poolstar, die onbedriegelijk den regten weg aanwijst.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Wijze van loodgieten in China.

Het vervaardigen der bladen lood, waarmede de Chinezen de Theekistjes van binnen bekleeden, gelijk dezelve in Europa worden ontvangen, geschiedt op eene hoogst eenvoudige wijze. De bladen lood worden niet gerold, geslet of geslagen, zoo als men wegens derzelver ongemeene dunheid zoude kunnen onderstellen, of derzelver oppervlakte mogt doen vermoeden, maar wordt in eens gegoten in den vorm, waarin wij ze zien. Twee werklieden worden daartoe gebezigd. De een zit op den grond met een' grooten platten steen voor zich en met een' anderen tilbaren vlakken steen aan zijne zijde; de andere arbeider staat naast hem, met het gesmolten lood. Zoodra nu deze eene zekere hoeveelheid op den grooten steen heeft geworpen, zet de andere den tilbaren steen op het vloeijende lood en drukt het uit tot eene platte dunne plaat, welke vervolgens snel van den steen wordt weggenomen. Op dezelfde manier wordt eene tweede hoeveelheid lood op den steen gegoten en een soortgelijk loodblad vervaardigd. Deze bewerking gaat zeer snel. Naderhand worden de ruwe kanten afgesneden en de bladen aan elkander gesoldeerd. De heer WADDELL, een Schot, die deze manier om bladlood te maken in China heeft bijgewoond, oefent dezelve tegenwoordig in Engeland uit, om dunne bladen zink, ten dienste van Galvanische bewerkingen te vervaardigen.

— Te *Springfield* in Engeland wordt, onder anderen, ook de gevangenis door middel van gaz verlicht. De opziener van dat gebouw heeft beproefd, om het ook door zijne woning verspreide licht in de keuken aan te wenden, tot het koken en braden. De proeve is volkomen gelukt. Zie hier hoe men te werk ging: Eene kringvormige boven gaz buis werd met onderscheidene gaatjes voorzien en te midden derzelve het te braden vleesch aan het spit geplaatst; daarop werd de buis van gaz voorzien en aangestoken, zoodat het braadspit ter zelfder tijd door eene menigte lichtjes werd omgeven, die een sterk brand uit vormden. Ten einde de hitte te concentreren overdekte men den toestel met eenen kegelvormigen kap. Op den zelven kan men nog een' stoomverwekkenden ketel zetten, door middel waarvan de groenten enz. gekookt worden. Bij eene der genomene proeven, werd eene lambout in minder dan twee uren gebraden, hebbende dezelve een' uitmuntenden geur. Dit braad en kookmiddel heeft bovendien nog het voordeel, dat het, in vergelijking van de gewone vuren, slechts een achtste gedeelte der brandstof behoeft. Men is thans bezig, om deze wijze van koken, die waarschijnlijk te eeniger tijd algemeen zal worden opgevolgd, te verbeteren.

Hydrostatische ballon. — Door de uitvinding van den heer GRÉGOIRE, zal men voortaan de diepte der zee veel beter dan met het dieplood kunnen meten. Dit werktuig, in omgekeerde rigting van den duikel werkende, beweegt zich vrij en bestaat uit een ligt ligchaam, hetwelk door een zwaar gehaakt in het water naar den grond gevoerd wordt. Op den grond rakende, scheidt het zware lichaam zich af, en de ballon komt weder boven op het water. De tijd, dien men tot deze bewerking besteedt, doet de diepte kennen. Deze ballon werkt met eene groote gezwindheid, en schijnt geschikt om eene sterke drukking te weerstaan. Gewis zal men dezelve op inhammen der zee, op meren en rivieren van toepassing kunnen maken.

Daar het West-Indisch pokhout, waarvan de tromstokken, bij het Nederlandsch leger in gebruik, gemaakt worden, hier te lande tegenwoordig schaarsch of in het geheel niet te bekomen is, en men bevonden heeft, dat tromstokken van *bolletree-* of zoogenaamd *paardenvleeschhout*, hetwelk te allen tijde alhier in genoegzame hoeveelheid kan worden verkregen, die van West-Indisch en zwart ebbenhout in deugdelijkheid overtreffen, zoo is bepaald, dat er voortaan geene tromstokken zullen mogen worden aangeschaft, dan die, welke van genoemd bolletree- of paardenvleeschhout zijn vervaardigd, en dat men, ten aanzien van den vorm, zich zal blijven houden aan den model-trommelstok, bij dispositie van 14 Aug. 1828 No. 21 aan de daartoe betrokkene korpsen gezonden: mitsgaders dat de prijs van de alsnu aan te schaffen tromstokken dien van een gulden en vijf en zeventig centen het paar niet zal mogen te boven gaan, terwijl dezelve, even als de tromstokken welke in de magazijnen der korpsen mogten zijn opgelegd, tegen de daarvoor, over dit loopend jaar, bepaalden prijs moeten worden uitgegeven.

MENGELINGEN.

BELEEFDHEID VAN IBRAHIM PACHA JEGENS DE PELGRIMS DIE NAAR JERUZALEM REIZEN.

Dadelijk na de inneming van *Jeruzalem* door het Egyptische leger, onder de bevelen van den bekenden IBRAHIM PACHA, liet deze het volgende bekend maken: Jeruzalem bezit tempels en gedenkteekenen van den ouden tijd, welke Christenen en Joden uit de afgelegenste landen gewoon zijn te bezoeken. Doch de talrijke Bedevaartgangers hebben redenen om zich te beklagen over de onwettende geldafpersingen, welke men zich op den weg omtrent hen veroorlooft. Dewijl het voor mij van belang is aan zulk een onregtvaardig misbruik een einde te maken, zoo beveel ik aan alle Muselmannen van het Pachalik Syrië, gelijk ook aan die van het District *Jeruzalem*, *Tripoli*, en alle Provincien der *Middellandsche Zee*, op alle openbare wegen en plaatsen der gelijke heffingen, zonder eenige uitzondering, te staken en te weren. Ook beveel ik dat de Christelijke Priesters, die tot de Kerken behooren, in welke het Evangelie gelezen wordt, en die de plegtigheden hunner godsdienst waarnemen niet meer genoodzaakt zullen zijn, de willekeurige belastingen te betalen, welke hun tot nu toe zijn opgelegd."

DE VRUGTBARE ECHT.

Bij het beschrijven der *Buurkerk* te *Utrecht* bij IS. LE LONG, D. V, bl. 83, komt het volgende opmerkelijk berigt voor: "Aanmerkelijk is het, dat in de jaare 1538 binnen deze kerk begraven is ALBERTUS VAN LEEUWEN, Ridder, hebbende bij zijne Huisvrouwe MARIA SALM verwekt vier-en-twintig kinderen, namelijk twaalf Soonen en twaalf Dogteren, die heeft alle deze kinderen ook getrouwt gesien, en aan ieder een deftig huys, met een jaarlyksche Rente van driehondert Guldens ten houwlyk meedegeven. Hy heeft met zijne Kinderen, Schoonsoonen, Schoondogteren en Kinds-kinderen, ten getalle van 234 sielen, aan tafel geseeten; en sijne Huysvrouwe is kort na hem, namentlijk in den jaare 1540 gestorven."

ALLERLEI.

— Er hebben dikwijls wonderlijke afwisselingen in de wereld plaats. In 1806 beval NAPOLEON ter gedachtenis van de overwinningen bij *Ulm*, *Austerlitz*, *Jena* en *Auerstädt* eenen grooten triomfboog op te rigten. Eer nog het nieuwe Roomsche Rijk voltooid was, was dezelve ingestort. Het gebouw bleef liggen. Daarop trok de Hertog van *Angoulême* over de *Pyreneën* tot aan de Zuilen van *Hercules*, zonder eenige verdienste en waardigheid. De bouwing begon op nieuw en zou zijnen luister verkondigen. Dit was inderdaad te beklagen geweest. Maar het toeval veranderde deze Generale. Het gebouw was nog niet voltooid, toen de omwentelingen van Julij hem eene daad in een politiek niets veranderde. Sedert zal nu de boog, wiens oprigting ten derden male begonnen is, weder eene andere bestemming erlangen. Welke, wie weet welke, gebeurtenissen zal dat beslissen?

— In de domkerk te Trier ziet men een dien maar d r d m sac i y eenige in de gedaante van een' stoel vormig voegde steenen, welke den naam van *grenstoel* dragen. Hier had het voormalige domkapittel, het wel is voor zijn bemerk tot de aankomst der Franschen zeer ijgen regtsgebied had, in deszelfs tijden zij en zetel, ook hadden de bedienden van den Domheer het zonderbare voorregt, zich jaarlijks op het kruisverheffingsfeest (14 September) hier te verzamelen en de voorbijpasserenden te mogen aanhouden, om een losgeld van dezelve af te persen. Die het losgeld niet betalen kon, werd op den steenen stoel meermalen onzacht nedergestampt: eerst in het jaar 1785 werd dit voorregt afgeschaft.

— De Artesische bronnen zijn in Afrika reeds sedert onheugelijke tijden bekend. *Shaw*, die Berbery in het jaar 1710 doorreisde, berigt in zijne Reisbeschrijving, dat de inwoners van het district van Algiers Wadrev geene bronnen of beken hadden, maar wanneer zij trekbonnen van 100 tot 200 vadem diep groeven, altijd een' rijkelijken stroom vonden. «Om deze te bekomen," gaat *Shaw* voort, »graven zij door verscheidene lagen van zand en grint, tot dat zij tot een' leisoortigen steen komen, die over den *Bahar that el Erd*, of de zee onder de aarde, als de Arabieren het noemen, ligt. Deze steen wordt gemakkelijk doorgebroken, en dest om zoo het water verheft zich dan plotselijk in zulk eene hoeveelheid, dat de persoon, die men neerwaarts daarvoor nedergelaten heeft, daarvan overstelpt en verstikt wordt."

Shaw vermoedt, dat het water der bron, van welke in het 4e boek van *Moses*, Hoofdst. 21, vs. 17 gesproken wordt, van dezelfde gesteldheid geweest zij.

— *Goldsmith*, de schrijver van den: *Vicar of Wakefield*, van het: *Deserted Village* en eenige voortreffelijke werken, was zoo ligt te bedreigen, als een kind, en ook ijdel, als een kind. Eens zag hem *Burke*, die met den overste *O'Moore* bij *Reynold* ten eten ging, onder een hoop volks staan, die zich voor eene herberg verzameld had, om eenige vreemde vrouwen, die zich in uitlandsche kleederdragt aan het venster vertoond hadden te beschouwen en te bespotten. Zie zag, zeide *Burke* tot zijnen begeleider, hier staat *Goldsmith*; hij kenteekt bij *Reynold's* je eens op, wat ik daar met hem d zal. Toen *Goldsmith* aankwam, beantwoordde *Burke* zijnen groet met eene in het oog loopende koelheid en gedroeg zich ook het geheel genomen geheel anders jegens hem, dan hij gewoon was; zoodat *Goldsmith* vol ongerustheid hem vroeg of hij wel zoude het te weten, beleedigd had? *Burke* hield zich eenigzins te antwoorden, en eerst na herhaald verzoek zeide hij: ik moet mij inderdaad schamen, met een' man om te gaan, die zich aan zulke ontraggelijke onbetamelijkheden kan schuldig maken — *Goldsmith* betuigde hem op het nadrukkelijkst dat hij niet wist, wat hij meende. — Wat? zeide *Burke*, toen gij voorheen op *Leicester Square* naar de vreemde vrouwen gaapte, zeidt gij toen niet overluid: dat het onbegrijpelijk was, dat het domme volk eene gebrekkige *Isabel* kon aanstaren en, wanneer een man van uwe talenten voorbijging, hem in het geheel niet aanzag — *Goldsmith*, als van den donder getroffen, zeide: » Dierbaarste vriend, was het mogelijk, dat ik gezegd had?— Ja zeker, hervatte *Burke*; hoe zou ik het dan weten, wanneer gij het niet gezegd had? — Dat is waar, herdam *Goldsmith* zeer beschaamd: het is mij geweldig; het was dom van mij. Ik herinner mij thans wel, dat mij daarvan iets door het hoofd ging; maar ik geloofde niet, dat ik het gezegd had."

— Eene vrome Dame zeide eens tegen *Boileau*: Dat hij verkeerd deed, hekeldichten te schrijven, dat zulks strijdig was met de Christelijke liefde. Dan, antwoordde de dichter, zult gij mij toch ten minste veroorloven, tegen den grooten Heer te schrijven: hij is een ongeloovige en een vijand van onze godsdienst. — Hij is een Vorst, antwoordde de Dame: tegen iden van zijnen stand moet men nooit de eerbied uit het oog verliezen — Nu tegen den Duivel toch? Men moet van niemand kwaad spreken.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 10den dezer, de N. Am Brik *Fame*, Kapt. F. Nickerson, van Wilmington.

ADVERTENTIEN.

Aanbesteding voor het Jaar 1835.

De *Administrateur van Financien*, zal onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, aan de minst inschrijvenden aanbesteden, de levering der gedurende het jaar 1835, voor het Gouvernement alhier benoodigde diverse Artikelen, als:

Versch Vleesch; Gevogelte; Bananen; Rooie en Made awijn; Suiker; Thee; Kakao; Boter; Stoffagien; Kleederagien; Kantoor en Schrijfbehoeften; Licht en Brandstoffen; Bouwmaterialen; Timmer, Metsel-, Smids, Kuiper en Veldgereedschappen, enz.

nader vermeld op de specifieke lijsten, welke voor de gegadigden, benevens de condition en voorwaarden, waarop het Gouvernement gene en is, de benoodigde levering aan te besteden, ten Lokale der Financiële Administratie ter *visie* liggen, zullende aldaar de verzegelde inschrijvingsbilletten, vergezeld van de vereischte wordende monsters, worden aangenomen, tot des namiddags *twee* uren, van *Dingsdag den drie en twintigsten dezer maand*

Paramaribo, *10 December 1834*.

De Administrateur voornoemd,

CH. LEERS

(44034) *TRANSPORTEN*

Den 8ste December 1834. H. SUINT qq. Vrouwe JUDITH SUSANNA GODEFROY en JACOB CONSTANTIN VOEHL, te *Amsterdam* aan JOHS JACOBUS GODEFROY, van 1/18 en 1/36 aandeelen in de Plant gie *Ephrata en Lommerskamp* c. a., gelegen aan de rivier boven *Cottica*

Idem. ALFRED J. H. BILTHOUD aan M. L BARNET, van den Grond *Bosseslust*, gelegen aan het gedolven Kanaal van *Matappica*, tusschen de Gronden *Kleine Verwachting* en *George Hendrik*.

Idem. Exploicteur bij het Geregtshof, aan J. A. VOIGT van het Huis en Erf, aan de Voorstad *Zeelandia*, La. A. N°. 114, aangekomen hebbende F. J. THIEL.

Idem. Dezelven als voren, aan C. F. MARQUARD, van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, La. D. N°. 483 aangekomen hebbende MARIANNA JUDEO, eerder Weduwe van J. S. GOEBSCHALK, thans Huisvrouw van S. PISENOY.

Dezelven als voren, aan JOHANNA HELENA WOLFF, van de Erven en daarop staande Gebouwen, aan de *Maagdenstraat*, bekend onder La. D. Nos. 349 en 350, aangekomen hebbende LUCRETIE van IOEO.

Idem. De Weduwe ISAIJ ABRAHAMS geboren OESMAN, aan GRACIA DE MEZA geb. J. S URIN, van het Huis en Erf, aan de *Saramaccastraat*, bekend onder La. D. N°. 572.

HYPOTHEKEN.

Den 11den December 1834. LOUISA ROMAN geb. CARTER, *Eerste Hypotheek*, ten behoeven C. L. G. LINCKERS qq. G. BERGMAN, te vestigen op de Erven en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Waterkant*, bekend onder La. A. N°. 63, en aan de *Gravenstraat*, bekend onder La. A. N°. 4.

Pamararibo, *11 December 1834*.

WENTHOLT,
fung. Griffier.

(45333) De ondergeteekenden, Executeuren in den Boedel wijlen Mejuffrouw SARA ELISABETH VEIEIRA, inviteren bij deze alle en een iegelijk, die iets van de Overledene te vorderen hebben, hunne rekeningen in *blanco* bij de eerste ondergeteekende in te zenden, ten einde na accoord bevinding, betaling te erlangen; en die verschuldigd zijn, worden tevens verzocht, betaling te presteren.

Paramaribo, *den 11 December 1834*.

Js. GOEDE qq.
S. N. DE BEEK qq.

(46750) De ondergeteekende *waarschuwt* een ieder, niets borgenaamd op zijnen naam (aan wien het ook zijn moge), te laten volgen, dan voor *contant geld*.

Plant. *Livonia*, *10 December 1834*.

J J. SCHUTTE.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip Sophia Cecilia, Kapt. B. F. Ipsen. — Adres bij Gebr. Reijns. Sluit 14 December.

Het Schip Atalante, Kapt C Meijer. — Adres bij Gebrs. Reijns. — Sluit uiterlijk 20 December.

Het Schip Noord Holland, Kapt. H. K. Raijl. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip de Faam, Kapt. J. Andresen; Adres bij L. D. J. van Bommel.

Het Schip Suriname, Kapt. R. van der Meij — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit 15 December.

Het Schip Nicolaas Witsen, Kapt F Lange; Adres bij J F. Favera — Sluit 15 December.

Naar Rotterdam:

Het Schip de jonge Adio, Kapt. L. Hus. Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip Nickerie, Kapt. John Cieland. Adres bij J. M. Samson.

Naar Middelburg:

Het gezinkt Brikschip Agenoria, Kapt. W. van der Wolf — Adres bij Lesaner en Scheffer. Sluit 20 Januarij.

Naar Boston:

De N. Am Brik Fox, Kapt. Ch. Saunders. Adres bij J. M. Samson.

De N. Am Brik Planet, Kapt. B. Foster. Adres bij J. M. Samson.

Naar Gloucester:

De N. Am. Brik Helen, Kapt. S Seyward. Adres bij J. M. Samson.

De N. Am Brik Eliza, Kapt P Swensen. Adres bij de Wed. van Praag.

Naar Portland.

De N. Am Brik Cato, Kapt. Waterhouse. Adres bij de Wed. van Praag.

Hoogsten Waterstand
AAN DE FORTRESSE NIEUW AMSTERDAM.

	's morgens. u. m.	's namidd. u. m.
12. Vrijdag	3 16	3—42.
13. Zaterdag	4 08	4 32.
14 Zondag	4 55	5 16.
15 Maandag	5 38	5 56.

☞ Als het aan de Fortresse *Nieuw Amsterdam* hoog water is, dan is zulks aan *Paramaribo* 14 minuten *later*.

Ter Drukkerij van FUCHS & C°.